

20. Suuri herätys

Ilmestyskirjan 14. luvun ensimmäisen enkelin sanoma ennustaa suuren uskonnollisen herätyksen. Profeetta näki keskitaivaalla lentävän enkelin, jonka tehtävänä "oli julistaa ikuinen evankeliumi maan asukkaille, kaikille kansoille, heimoille kielille ja maille. Hän kuulutti kovalla äänellä: `Pelätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia - hänen tuomionsa aika on tullut! Kumartakaa häntä, joka on luonut taivaan, maan ja meren ja vesien lähteet'." 1

Enkeli kuvaa sanoman vaikutuksen ylevää luonnetta ja sen julistukseen liittyvää voimaa ja kirkkautta. Sanat "korkealla taivaan laella", "kovalla äänellä" ja "kaikille kansoille, heimoille, kielille ja maille" todistavat liikkeen leviävän nopeasti ympäri maailman. Sanoman julistus on merkinä tuomion alkamisesta.

Tämä sanoma on sellainen evankeliumin osa, jota voidaan julistaa vasta viimeisinä päivinä, sillä vasta silloin voidaan sanoa, että tuomion aika *on tullut*. Danielin käskettiin pitää "nämä asiat salassa" ja sulkea "kirja sinetillä lopun aikaan saakka". Vasta silloin voitaisiin julistaa tuomion sanomaa, joka perustui näiden ennustusten toteutumiseen.

Paavali varoitti seurakuntaa odottamasta Kristuksen tuloa hänen aikanaan. Vasta suuren luopumuksen jälkeen ja kun "itse laittomuus ihmishahmossa" on hallinnut, voimme odottaa Herramme tuloa. 2 "Laittomuus ihmishahmossa", joka tunnetaan myös nimillä "vääryyden salainen vaikutus", "kadotuksen

SUURI HERÄTYS

ihminen" ja "vastustaja", edustaa paavikuntaa, jonka valtakausi kestäisi 1260 vuotta. Tämä ajanjakso päättyi vuonna 1798. Kristus ei voinut palata ennen tuota ajankohtaa. Paavalin varoitus koskee koko kristillistä aikakautta vuoteen 1798 asti. Sanomaa Kristuksen toisesta tulosta on julistettava vasta tämän ajan jälkeen.

Mitään sellaista sanomaa ei ole julistettu menneinä aikoina. Paavali, kuten olemme nähneet, ei sitä julistanut; hän osoitti, että Herran tulo tapahtuu kaukana tulevaisuudessa. Uskonpuhdistajat eivät sitä julistaneet. Martti Luther sijoitti tuomion noin kolmensadan vuoden päähän omasta ajastaan. Mutta vuoden 1789 jälkeen Danielin kirjan sinetti avattiin, ja monet ovat julistaneet sanomaa lähestyvistä tuomiosta.

Eri maissa samaikaisesti

Kuudennentoista vuosisadan uskonpuhdistuksen tavoin adventiliike ilmaantui eri maissa samaan aikaan. Uskon miehet ryhtyivät tutkimaan ennustuksia ja löysivät vakuuttavia todisteita lopun läheisyydestä. Toisistaan tietämättä eri kristilliset ryhmät vakuutuivat pelkästään Raamattua tutkimalla Vapahtajan tulon läheisyydestä.

Kolme vuotta sen jälkeen kun Miller oli löytänyt oman tulkinnan ennustuksille tri Joseph Wolff, "maailman lähetyssaarnaaja", ryhtyi julistamaan Herran pikaista tuloa. Wolff oli syntynyt Saksassa heprealaisista vanhemmista ja hän vakuuttui jo nuorena kristinuskon totuudesta. Hän oli kuunnellut innokkaasti isänsä talossa käytyjä keskusteluja, kun hurskaat heprealaiset kokoontuivat kertomaan kansansa toivosta, tulevan Messiaan kunnian ja Israelin aseman palauttamisesta. Kuullessaan eräänä päivänä Jeesus Nasaretilaisen nimen poika kysyi kuka hän oli. "Erittäin lahjakas juutalainen", hänelle vastattiin, "mutta kun

SUURI TAISTELU

hän väitti olevansa Messias, juutalainen oikeus tuomitsi hänet kuolemaan."

"Miksi Jerusalemin on tuhottu ja me olemme maanpaossa?" kysyjä jatkoi:

"Voi, voi", isä vastasi, "siksi että juutalaiset tappoivat profeetat." Siinä samassa lapsen mieleen. Juolahti ajatus: "Ehkä Jeesuskin oli profeetta, ja juutalaiset tappoivat hänet, vaikka hän oli viaton." Häntä kiellettiin menemästä kristittyjen kirkkoon, mutta hän pysähtyi usein ulkopuolelle kuuntelemaan saarnaa. Ollessaan vasta seitsenvuotias hän kerskui eräälle kristitylle naapurille Israelin tulevasta menestyksestä Messiaan saapuessa. Vanha mies vastasi ystävällisesti: "Poika kulta, minä kerron kuka oli todellinen Messias. Hän oli Jeesus Nasaretilainen - - jonka sinun esi-isäsi ristiinnaulitsivat - - . Mene kotiin ja lue Jesajan viideskymmeneskolmas luku, niin vakuutat että Jeesus Kristus on Jumalan Poika." 3

Hän meni kotiin ja luki tuon raamatunpaikan. Miten täydellisesti se sopikaan Jeesus Nasaretilaiseen. Olivatko kristityn sanat totta? Poika pyysi isää selittämään ennustuksen mutta sai vastaukseksi niin uhkaavan hiljaisuuden, ettei uskaltanut enää koskaan ottaa asiaa esille.

Yksitoistavuotiaana hän lähti maailmaan hankkimaan koulutusta sekä valitsemaan uskontonsa ja elämäntehtävänsä. Yksin ja rahattomana hän joutui selviytymään omin voimin. Hän opiskeli ahkerasti ja elätti itsensä opettamalla hepreaa. Hän kääntyi roomalaiskatolilaisuuteen ja meni jatkamaan opintojaan Roomassa sijaitsevaan katoliseen oppilaitokseen. Siellä hän hyökkäsi avoimesti kirkon väärinkäytöksiä vastaan ja vaati uudistuksia. Jonkin ajan kuluttua hänet siirrettiin muualle. Kävi selväksi, ettei hän ikinä alistuisi Roomaan orjuuteen. Hänet julistettiin parantumattomaksi ja vapautettiin tehtävistään. Hän

SUURI HERÄTYS

matkusti Englantiin ja liittyi Englannin kirkkoon. Kahden vuoden opintojen jälkeen hän aloitti vuonna 1821 lähetystyönsä.

Wolff näki, että ennustukset kertoivat Kristuksen tulevan toisen kerran voimassa ja kirkkaudessa. Samalla kun hän yritti johtaa juutalaiset Jeesus Nasaretilaisen, luvattun Messiaan, luo ja kääntää heidän katseensa hänen ensimmäiseen tuloonsa syntiuhrina, hän kertoi heille myös hänen toisesta tulemisestaan.

Wolff uskoi Herran tulon olevan käsillä. Hänen tulkintansa profeettallisista ajanjaksoista sijoitti sen muutaman vuoden päähän Millerin julistamasta ajasta. "Eikö meidän Herramme - - antanut meille ajan merkkejä, jotta tietäisimme milloin hänen tulonsa lähestyy, kuten lehtien puhkeaminen viikunapuuhun kertoo kesän tulosta? Ajan merkit ovat riittävän selviä, niin että voimme ryhtyä suorittamaan valmisteluja hänen tulolleen, kuten Nooa valmisti arkin." 4

Vallitsevista raamatunselitysmenetelmistä Wolff kirjoitti: "Useimmat kristityt ovat luopuneet Raamatun yksinkertaisesta tulkinnasta ja - - olettavat, että kun he lukevat sanan *juutalaiset*, se merkitsee *pakanoita*, että *Jerusalem* tarkoittaa *kirkkoa* ja maa taivasta; että Herran tuleminen tarkoittaa *lähetysseurojen* edistymistä ja Herran huoneen vuorelle nouseminen *metodistien suurta luokkakokousta*."

Vuosina 1821-1845 Wolff kävi Egyptissä, Abessiniasa, Palestiinassa, Syyriassa, Persiassa, Saharassa, Intiassa ja Yhdysvalloissa.

Kirjan voima

Tri Wolff matkusti mitä barbaarisimmissa maissa ilman suojelua, vastoin käymisten ja lukemattomien vaarojen keskellä. Häntä pidettiin nälässä, hänet myytiin orjaksi ja tuomittiin kolmesti kuolemaan.

Rosvot ahdistivat häntä, ja joskus hän oli nääntymäisillään

SUURI TAISTELU

janoon. Kerran hänet riisuttiin ja jätettiin kulkemaan jalan satoja kilometrejä yli vuorien, lumen piiskatessa hänen kasvojaan ja jäisen maan kohmettaessa hänen paljaat jalkansa.

Kun häntä varoitettiin lähtemästä aseettomana villien, vihamielisten heimojen pariin, hän sanoi olevansa "aseistettu". Hänen aseinaan olivat "rukous, into Kristuksen puolesta ja luottamus hänen apuunsa".

"Lisäksi minulla on rakkaus Jumalaan ja lähimmäiseen sydämessäni ja Raamattu kädessäni. "Tunsin voimani olevan tuossa kirjassa ja että se pitäisi minua yllä." 6

Hän ponnisteli hellittämättä, kunnes sanoma oli viety suureen osaan asuttua maailmaa. Juutalaisten, turkkilaisten, parsilaisten, hindujen ja muiden kansallisuuksien ja rotujen keskellä hän levitti Jumalan sanaa eri kielillä ja julisti kaikkialla Messiaan pikaista tuloa.

Buharassa hän löysi eristyksissä elävän ihmisryhmän, joka uskoi Herran pikaiseen tuloon. Jemenin arabeilla, hän sanoo, "on kirja nimeltä *Seera*, joka kertoo Kristuksen toisesta tulemisesta ja kirkkauden valtakunnasta; he odottavat suuria tapahtumia vuodelta 1540". "Löysin Israelin lapsia - - jotka Rekabin lasten kanssa odottavat Messiaan pikaista tuloa taivaan pilvissä."

Eräs toinen lähetyssaarnaaja löysi samanlaista uskoa Tatariasta. Muuan tataaripappi kysyi, milloin Kristus tulisi toisen kerran. Kun lähetyssaarnaaja sanoi, ettei tiennyt asiasta mitään, pappi vaikutti hämmästyneeltä, kun raamatunopettaja oli näin tietämätön, ja ilmaisi oman ennustuksiin perustuvan käsityksensä, jonka mukaan Kristus tulisi noin vuonna 1844.

Englannissa sanomaa Kristuksen tulosta ryhdyttiin levittämään jo vuonna 1826. Kristuksen tulon tarkkaa aikaa ei julistettu kovin yleisesti, mutta totuutta hänen pikaisesta tulostaan voimassa ja kunniaassa

SUURI HERÄTYS

saarnattiin laajalti. Eräs englantilainen kirjoittaja toteaa, että noin seitsemänsataa Englannin kirkon pappia osallistui "valtakunnan evankeliumin" saarnaamiseen.

Sanomaa Herran tulosta vuonna 1844 julistettiin myös Isossa-Britanniassa. Yhdysvalloista lähetetyt adventtisanomaa* käsittelevät julkaisut levisivät laajalti. Vuonna 1842 Robert Winter, adventtiuskon Amerikassa vastaanottanut englantilainen, palasi kotimaahansa julistamaan Herran tuloa. Monet liittyivät häneen, ja sanomaa julistettiin eri puolilla Englantia.

Etelä-Amerikassa Lacunza, espanjalainen jesuiitta, otti vastaan totuuden Kristuksen pikaisesta paluusta. Haluten välttää Rooman moitteet hän julkaisi näkemyksensä salanimellä Rabbi Ben-Ezra esiintyen kääntyneenä juutalaisena. Noin 1825 hänen teoksensa käännettiin englanniksi. Se vahvisti Englannissa jo herännyttä mielenkiintoa asiaan.

Ilmestyskirja avautuu Bengelille

Saksassa tätä oppia oli julistanut luterilainen pappi ja raamatuntutkija J.A.Bengel. Valmistaessaan saarnaa Ilmestyskirjan 21. luvun pohjalta Kristuksen toisen tulemisen valo täytti hänen mielensä. Ilmestyskirjan ennustukset avautuivat hänelle. Profeetan esittämien tapahtumien tärkeys ja kirkkaus teki häneen niin syvän vaikutuksen, että hänen oli pakko joksikin aikaa luopua asian tutkimisesta. Saarnatuolissa totuus tuli taas elävästi hänen mieleensä. Tämän jälkeen hän omistautui ennustusten tutkimiseen ja vakuuttui pian Kristuksen tulon läheisyydestä. Hänen Kristuksen tulolle laskemansa aika poikkesi vain muutamalla vuodella Millerin myöhemmin määrittämästä ajasta.

'Adventtisanoma' tarkoittaa sanomaa Kristuksen tulemukselta; vastaavasti 'adventtiusko' ja 'adventtiliike' uskoa Kristuksen tuleukseen ja sen synnyttämää herätysliikettä.

SUURI TAISTELU

Bengelin kirjoitukset levisivät hänen omaan osavaltioonsa Württembergiin ja Saksan muihin osiin. Adventtisanoma kuultiin Saksassa samaan aikaan kuin se herätti huomiota muissa maissa.

Genevessä Gauszen julisti Kristuksen toista tulemistä. Astuessaan papinvirkaan hän oli taipuvainen epäilyyn. Nuoruudessaan hän oli kiinnostunut ennustuksista. Luettuaan Rollinin "Vanhan ajan historian" hänen huomionsa kiinnittyi Danielin kirjan toiseen lukuun, Ennustuksen tarkka toteutuminen teki häneen syvän vaikutuksen. Tässä oli todiste Raamatun innostuksesta. Rationalismi ei enää tyydyttänyt häntä, ja Raamatun tutkiminen johti hänet elävään uskoon.

Hän vakuuttui Herran tulon läheisyydestä ja halusi viedä kansalle tämän tärkeän totuuden. Mutta vallitseva ennakkoluulo, että Danielin ennustuksia ei voinut käsittää, muodosti vakavan esteen. Lopulta hän päätti - kuten Farel saarnatessaan Genevessä _ aloittaa lapsista, joiden välityksellä hän toivoi herättävänsä vanhempien mielenkiinnon. Hän sanoi: "Kokoaa kuulijoiksi lapsia. jos ryhmä kasvaa ja huomaan, että lapset kuuntelevat halukkaasti ja kiinnostuneesti sekä ymmärtävät ja osaavat selittää kuulemansa, tiedän saavani pian toisen kuulijakunnan, ja niin aikuiset havaitsevat vuorollaan, että heidänkin kannattaa istua tutkimaan asiaa. Kun tämä on tehty, asia on ratkaistu." 8

Hänen puhuessaan lapsille paikalle tuli myös vanhempia henkilöitä. Hänen kirkkonsa täyttyi kuulijoista, korkea-arvoisista ja oppineista henkilöistä, sekä Genevessä vierailevista ulkomaalaisista. Näin sanoma levisi muualle.

Rohkaistuneena Gauszen julkaisi luentonsa toivoen siten edistävänsä profeettallisten kirjojen tutkimista. Myöhemmin hänestä tuli erään teologisen oppilaitoksen opettaja samalla kun hän jatkoi

SUURI HERÄTYS

sunnuntaisin Raamatun opettamista lapsille. Professorina, kirjapainon välityksellä ja lasten opettajana hän kiinnitti monen vuoden ajan ihmisten huomion ennustuksiin, jotka osoittivat Herran tulon olevan lähellä.

Lapset saarnaavat Skandinaviassa

Myös Skandinaviassa julistettiin adventtisanomaa. Monet johdettiin tunnustamaan ja hylkäämään syntinsä sekä etsimään anteeksiantoa Kristuksen nimessä. Mutta valtionkirkon papit vastustivat liikettä, ja muutamia sanoman julistajia vangittiin.

Kun Herran pikaisen tulon julistajat näin vaiennettiin, Jumala näki monin paikoin hyväksi levittää sanomaa pienten lasten välityksellä. Koska he olivat alaikäisiä, valtio ei voinut estää heitä, vaan he saivat puhua esteettä.

Ihmiset kokoontuivat työläisten vaatimattomiin koteihin kuulemaan varoitusta. Jotkut lapsisaarnaajista olivat vasta kuusi- tai kahdeksanvuotiaita, ja vaikka heidän elämänsä todisti rakkaudesta Vapahtajaan, he eivät yleensä osoittaneet sen suurempaa älykkyyttä ja lahjakkuutta kuin muut samanikäiset lapset. Mutta seisossaan kansan edessä heissä vaikutti korkeampi voima kuin heidän omat luonnonlahjansa. Äänensävy ja käytös muuttuivat, kun he varoittivat juhlallisesti ja vakavasti tuomiosta: "Pelätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia - hänen tuomionsa aika on tullut!"

Ihmiset kuuntelivat vakavina. Jumalan Henki puhui heille. Monet alkoivat tutkia Raamattua, juomarit ja siveettömyyteen langenneet tekivät parannuksen, ja tulokset olivat niin selvästi nähtävissä, että jopa valtionkirkon pappien oli pakko myöntää Jumalan johtavan liikettä.

Jumalan tahto oli, että sanomaa Vapahtajan tulosta saarnattaisiin Skandinaviassa, ja hän antoi Henkensä vaikuttaa lasten kautta, jotta työ tulisi tehdyksi. Kun

SUURI TAISTELU

Jeesus lähestyi Jerusalemia, kansa pappien ja hallitusmiesten uhkailua peläten lopetti iloiset ylistyslaulunsa astuessaan sisään Jerusalemin porteista. Mutta lapset jatkoivat temppelissä ylistystä huutamalla: "Hoosianna, Daavidin Poika!" 9 Samoin kuin Jumala toimi lasten välityksellä Kristuksen ensimmäisen tulemisen aikana, hän antoi heidän tehtäväkseen toisen tulemisensa sanoman julistamisen.

Sanomaa leviää

Amerikasta tuli suuren adventtiliikkeen keskus. Millerin ja hänen työtoveriansa kirjoituksia levitettiin kaukasiin maihin, kaikkialle maailmaan, missä lähetystyöntekijät liikkuiivat. Iankaikkisen evankeliumin sanoma levisi lähelle ja kauas: "Pelätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia - hänen tuomionsa aika on tullut!"

Ennustukset, jotka näyttivät osoittavan Kristuksen tulevan keväällä 1844, tekivät ihmisiin syvän vaikutuksen. Monet vakuutuivat profeettallisten aikalaskelmien luotettavuudesta, luopuivat omista mielipiteistään ja ottivat totuuden iloiten vastaan. Muutamat saarnaajat jättivät paikkansa ja seurakuntansa ja ryhtyivät julistamaan Jeesuksen tuloa. Kuitenkin vain verrattain harvat saarnaajat ottivat sanoman vastaan, ja siksi se uskottiin pääasiassa vaatimattomille maallikoille. Maanviljelijät jättivät peltonsa, käsityöläiset työkalunsa, kauppiat tavaransa, akateemisen ammatin harjoittajat asemansa. He olivat valmiit raatamaan, kärsimään vaivaa ja puutetta johtaakseen ihmisiä parannukseen ja pelastukseen. Tuhannet ottivat vastaan adventtitotuuden.

Vakuuttava voima

Johannes Kastajan tavoin saarnaajat panivat kirveen puun juurelle ja kehottivat kaikkia tekemään

SUURI HERÄTYS

"hedelmää, jossa kääntymyksenne näkyy". 10 Vastakohtana niille rauhan ja turvallisuuden vakuutuksille, joita tavallisesti kuultiin saarnatuolista, Raamatun yksinkertaiset todistukset olivat niin voimallisia, että vain harvat voivat ne kokonaan torjua. Monet etsivät Herraa katuen. Heidän mielensä, joka pitkään oli ollut kiintynyt maallisiin asioihin, suuntautui nyt taivaaseen. He yhtyivät nöyrästi ja antautuneesti julistamaan varoitusta: "Pelätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia - hänen tuomionsa aika on tullut!"

Synnintuntoon tulleet ihmiset tiedustelivat itkien: "Mitä minun on tehtävä pelastuakseni?" Ne, jotka olivat menetelleet epärehellisesti, tahtoivat hyvittää vääryytensä. Kaikki, jotka löysivät rauhan Kristuksessa, halusivat muiden osallistuvan siunauksesta. Vanhempien sydän kääntyi lasten puoleen, ja lasten sydän vanhempien puoleen. 11 Ylpeyden ja pidättyvyyden esteet murtuivat, liikuttavia tunnustuksia tehtiin. Kaikkiällä rukoiltiin. Monet kamppailivat koko yön rukouksessa saadakseen varmuuden syntien anteeksiannosta tai johtaakseen sukulaisensa tai naapurinsa kääntymykseen.

Kaikki yhteiskuntaluokat, rikkaat ja köyhät, ylhäiset ja alhaiset, halusivat kuulla Kristuksen toisesta tulemisesta. Jumalan Henki antoi totuudelle voiman. Näissä kokouksissa tuntui pyhien enkelien läsnäolo, ja joka päivä liittyi monia uskovien joukkoon. Suuret joukot kuuntelivat hiljaa vakavia sanoja. Taivas ja maa näyttivät lähestyvän toisiaan. Ihmiset palasivat kotiin ylistys huulillaan, ja iloiset äänet kaikuivat tyynessä yössä. Yksikään kokouksiin osallistunut ei voinut koskaan niitä unohtaa.

Sanomaa vastustetaan

Kristuksen tulon tarkan ajan julistaminen herätti suurta vastustusta kaikissa yhteiskuntaluokissa. Monet

SUURI TAISTELU

väittivät, etteivät he vastustaneet oppia Kristuksen toisesta tulemisesta; he vastustivat vain tarkan ajan määräämistä. Mutta kaikkinäkevä Jumala luki heidän ajatuksensa. He eivät halunneet kuulla Kristuksen tulosta tuomitsemaan maailmaa vanhurskaudessa. Heidän tekonsa eivät kestäneet sydämet tutkivan Jumalan tarkastelua, ja he pelkäsivät Herransa kohtaamista. Kuten juutalaiset Kristuksen ensimmäisen tulemisen aikana, he eivät olleet valmiit lausumaan Jeesusta tervetulleeksi. He eivät ainoastaan kieltäytyneet kuuntelemasta Raamatun selviä todistuksia vaan pilkkasivat niitä, jotka odottivat Herraa. Saatana pilkkasi Kristusta avoimesti siitä, että hänen seuraajansa eivät rakastaneet häntä niin paljon, että olisivat toivoneet hänen tulevan takaisin.

Adventtiuskon hylkääjien tavallisin vastaväite oli: "Siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kukaan." Kyseinen raamatunkohta kuuluu näin: "Mutta sitä päivää ja hetkeä ei tiedä kukaan, eivät taivaan enkelit eikä edes Poika, sen tietää vain Isä." 12 Herraa odottavat selittivät tämän jakeen selvästi ja osoittivat, että heidän vastustajansa käyttivät sitä väärin.

Vapahtajan lausumia ei saa tulkita niin, että ne kumoavat toisensa. Vaikka yksikään ihminen ei tiedä hänen tulonsa päivää tai hetkeä, meidän on tiedettävä milloin se on lähellä. Hänen tulonsa läheisyyttä koskevan tiedon kieltäminen tai laiminlyöminen on meille yhtä kohtalokasta kuin tietämättömyys vedenpaisumuksen tuloajasta oli Nooan ajan ihmisille. Kristus sanoo: "Ellet ole hereillä, minä tulen kuin varas, yllätän sinut hetkellä, jota et aavista." 13

Paavali sanoo niistä, jotka ovat ottaneet vaarin Vapahtajan varoituksesta: "Mutta te, ystävät, ette elä pimeydessä, eikä tuo päivä pääse yllättämään teitä kuin varas. Te kaikki olette valon ja päivän lapsia." 14

Mutta ne, jotka kaipasivat tekosyytä totuuden

SUURI HERÄTYS

hylkäämiselle, sulkivat korvansa tältä selitykseltä, ja niin sekä pilkkaajat että Kristuksen seuraajiksi tunnustautuvat saarnaajat toistivat edelleen sanoja: "Siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kukaan." Kun ihmiset alkoivat kysellä pelastuksen tietä, uskonnolliset opettajat astuivat heidän ja totuuden väliin tulkitsemalla väärin Jumalan sanaa. Seurakuntien hurskaimmat jäsenet ottivat tavallisesti sanoman ensimmäisinä vastaan. Missä hyvänsä ihmiset eivät olleet papiston valvonnassa vaan halusivat itse tutkia Jumalan sanaa, siellä oppia Kristuksen toisesta tulemisesta tarvitsi vain verrata Raamattuun sen jumalallisen arvovalan vahvistamiseksi.

Moni joutui harhaan aviomiehen, vaimon, vanhempien tai lasten vaikutuksesta ja uskoi, että jo pelkkä adventistien "harhaoppien" kuunteleminen oli syntiä. Enkeleitä kehoitettiin vartioimaan uskollisesti näitä sieluja, sillä he saisivat vielä lisävaloa Jumalan valtaistuimelta.

Sanoman vastaanottaneet odottivat Vapahtajansa tuloa. Aika, jolloin he ollettivat kohtaavansa hänet, oli käsillä. He odottivat tuota hetkeä tyynen juhlallisesti. Yksikään tästä kokemuksesta osallistunut ei voi unohtaa noita kalliita odotuksen hetkiä, Muutamia viikkoja ennen odotettua aikaa pantiin suurin osa maallisista toimista syrjään. Vilpittömät uskovat tutkivat tarkasti sydäntään ikään kuin he muutaman tunnin kuluttua sulkisivat silmänsä tämän maailman näkymiltä. Mitään "taivaaseenastumisvaatteita" ei tehty (Katso liitettä.), mutta kaikki tunsivat tarvitsevansa sisäisen todistuksen siitä, että he olivat valmiit kohtaamaan Vapahtajan. Heidän valkoisena pukunaan oli sielun puhtaus - Kristuksen sovintoveren puhdistama luonne. Kunpa Jumalan kansan keskuudessa esiintyisi yhä samaa itsetutkistelua, samaa vilpittöntä uskoa.

Jumala halusi koetella kansaansa. Hänen kätensä

SUURI TAISTELU

kätki profeetallisten ajanjaksojen laskemisessa tehdyn virheen. Odotettu aika [että Kristus tulisi keväällä 1844] meni ohi, eikä Kristus ilmestynyt. Ne, jotka olivat odottaneet Vapahtajaansa, pettyivät ,katkerasti.

Mutta Jumala koetteli niiden sydäntä, jotka tunnustivat odottavansa hänen ilmestymistään. Monen vaikuttimena oli ollut pelko. Nämä henkilöt julistivat, etteivät he olleet koskaan uskoneetkaan Kristuksen tulevan. He olivat ensimmäisten joukossa pilkkaamassa tosiuskovien surua.

Mutta Jeesus ja kaikki taivaan enkelit katselivat rakastavasti ja myötätuntoisesti niitä, jotka pettymyksestä huolimatta pysyivät uskollisina. Jos näkyvän maailman näkymättömästä erottava verho olisi vedetty syrjään, enkelien olisi nähty lähestyvän näitä uskollisia sieluja ja suojaavan heitä saatanan nuolilta.